

سالو نمبر 93

اِسْتِنْجَا جُو طَرِيقُو

- ❁ آبِ زَمَ زَمَ سانِ اسْتِنْجَاءَ كَرڻَ كِيئنَ آهي؟ 5
- ❁ اسْتِنْجَا جِي پِترنَ جا اَحْڪامَ 8
- ❁ رَفْعَ حَاجَتِ جِي لاءِ ويھڻَ جُو طَرِيقُو 12
- ❁ نَائِيلَتِ پيپَر سان پيدا ٿيندڙ بيماريون 13
- ❁ بيتِ الخِلا وِجڻَ جون 47 نيتون 17

شيخِ طَرِيقَتِ، اميرِ اهلِسنَتِ، بانيِ دَعْوَتِ اسلامِي، حضرتِ علامہ مولانا ابو بلال

محمد الياس عطار قادري رضوي دامت برڪاتہنہ
العاليہ

مکتبۃ الدینہ
(دعوتِ اسلامي)

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
 آمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

استنجا جو طريقو

هي رسالو شروع کان آخر تائين پورو پڙهيو، قوي امڪان آهي جو اوهان جون
 ڪيتريون ئي غلطيون توهان جي سامهون اچي وڃن .

دروءِ شريف جي فضيلت

سرڪارِ نامدار، مديني جا تاجدار، حبيبِ پروردگار، شفيع
 روز شمار، جنابِ احمد مختار رضي الله تعالى عليه وسلم جو ارشاد نور بار آهي:
 توهان پنهنجي مجلسن کي درود پاڪ پڙهي آراسته ڪيو (يعني
 سينگاريو) چو ته توهان جو مون تي درود پاڪ پڙهڻ قيامت جي
 ڏينهن توهان لاءِ نور هوندو. (الجامع الصغير للسيوطي ص 280 حديث 4580)

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّد

عذابِ مه تهنتائي نبي وئي

حضرت سيدنا ابن عباس رضي الله تعالى عنه کان مروِي آهي رسول
 مُحْتَشَم، نورِ مُجَسَّم، شاهِ بني آدم صلى الله تعالى عليه وسلم بن قبرن وٽان
 گذريا (ته غيب جي خبر ڏيندي) فرمايو: بنهي قبر وارن کي عذاب
 ڏنو پيو وڃي ۽ ڪنهن وڏي شيءِ (جنهن کان بچڻ مشڪل هجي)
 ڪارڻ عذاب نه پيو ڏنو وڃي، بلڪ هڪ ته پيشاب جي چنڊن کان
 نه بچندو هو ۽ پيو چُغَل خوري ڪندو هو، پوءِ پاڻ صلى الله تعالى عليه وسلم

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: جنهن مون تي هڪ ڀيرو درود پاڪ پڙهيو الله تعاليٰ ان تي ڏهه رحمتون موڪليندو آهي.

ڪجي جي تازي تاري گهرائي ۽ ان کي وچ مان ٻه ٽڪر ڪري هر هڪ جي قبر تي هڪ هڪ حصو لڳايو ۽ فرمايو: جيستائين اهي خشڪ نه ٿي وڃن تيستائين بنهي جي عذاب ۾ گهٽتائي ٿيندي.

(سنن نسائي ص 13 حديث 31 صحيح بخاري ج 1 ص 95 حديث 216)

صَلُّوْا عَلَيَّ الْحَبِيْبُ! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيَّ مُحَمَّدٌ

استنجا جو طريقو

❁ استنجا خانن ۾ شيطان ۽ جن رهندا آهن جيڪڏهن وڃڻ کان پهرين بِسْمِ اللّٰهِ پڙهي وڃي ته ان جي برڪت سان اهي اوگهڙ نه ڏسي سگهندا، حديث پاڪ ۾ آهي: جن جي اکين ۽ ماڻهن جي اوگهڙ وچ ۾ پردو اهو آهي جو جڏهن پاخاني لاءِ وڃي ته بِسْمِ اللّٰهِ چوي. (سنن ترمذي ج 2 ص 113 حديث 606) يعني جيئن ديوار ۽ پردو ماڻهن جي لاءِ اوت (آڙ) بڻجي ٿو ائين ئي اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ جو ذڪر جنن جي نگاهن کان اوت بڻجندو ته جيئن جنن ان کي ڏسي نه سگهن. (مرآة المناجيب ج 1 ص 268) ❁ استنجاخانن ۾ داخل ٿيڻ کان پهرين بِسْمِ اللّٰهِ پڙهو، بلڪ بهتر اهو آهي هيءَ دعا پڙهو (اول ۽ آخر درود شريف)

ترجمو: اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ جي نالي سان شروع

بِاللّٰهِ آئُونِ نَآپَاڪِ جَنَّ (نر، مادي) کان

تنهنجي پناه گهران ٿو.

بِسْمِ اللّٰهِ اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ

وَالْخَبَاثٰتِ

(ڪتاب الدعاء للطبراني حديث 357 ص 132)

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: جنهن مون تي ڏھ ڀيرو درود پاڪ پڙهيو الله تعاليٰ ان تي سؤ رحمتون موڪليندو آهي.

* پوءِ پهرين کاڻو قدم استنجاخاني ۾ رکي داخل ٿيو * مٿو
 ڍڪي استنجا ڪيو * مٿي اگهاڙو استنجاخاني ۾ داخل ٿيڻ
 منع آهي * جڏهن پيشاب ڪرڻ يا قضاء حاجت جي لاءِ ويهو ته
 منهن يا پُٺي ٻنهي مان ڪوبه قبلي ڏانهن نه هجي جيڪڏهن پُل
 ۾ قبلي ڏانهن مُنهن يا پُٺ ڪري ويهي رهيا ياد اچڻ تي
 هڪدم قبلي کان رُخ بدليو جو گهٽ مان گهٽ 45 ڊگري ٻاهر
 ٿي وڃو، اميد آهي انهي سبب فوراً ان جي مَغفرت ۽ بخشش
 ٿي ويندي * ٻارن کي به قبلي ڏانهن منهن يا پُٺ ڪرائي
 پيشاب يا پاخانو نه ڪرايو، جيڪڏهن ڪنهن ائين ڪيو ته اهو
 گنهگار ٿيندو * جيستائين قضاء حاجت جي لاءِ ويهڻ ويجهو نه
 ٿيو ڪپڙو بدن تان نه لاهيو ۽ نه ئي حاجت کان وڌيڪ بدن ظاهر
 ڪيو * پوءِ پيرن کي ڪشادو ڪري کاڻي پير تي زور ڏئي
 ويهو، ائين وڏي آندي جو منهن کلي ٿو ۽ اجابت آساني سان
 ٿيندي آهي * ڪنهن ديني مسئلي تي غور نه ڪيو اهو
 محرومي جو سبب آهي * انهي وقت نچ * سلام يا * اذان
 جو جواب زبان سان نه ڏئي * جيڪڏهن پاڻ کي نچ اچي ته زبان
 سان الحمد لله نه چوي، دل ۾ چئي ڇڏي * ڳالهه ٻولهه نه ڪري
 * پنهنجي شرمگاهه ڏانهن نه ڏسي * انهي نجاست ڏانهن به نه
 ڏسي جيڪا بدن مان نڪتي آهي * ڄاڻي واڻي دير تائين

فرمان مصطفيٰ ﷺ: جنهن مون تي ڏينهن ۾ پنجاهه ڀيرا درود پاڪ پڙهيو قيامت جي ڏينهن مان ان سان مصافحو ڪندس.

استنجا خاني ۾ نه ويهي جو بواسير (يعني موڪن جي بيماري) ٿيڻ جو انديشو آهي ❀ پيشاب ۾ نه ٿڪي، نه نڪ صاف ڪري، نه بلا ضرورت ڪنگهي، هر هر هيڏانهن هوڏانهن نه نهاري، نه بدن تي هٿ گهمائي، نه آسمان ڏانهن نگاهه ڪري بلڪ شرم وچان مٿو جهڪائي ويهي ❀ قضاء حاجت کان فارغ ٿيڻ کان پوءِ پهرين پيشاب جي جاءِ ڏوئي پوءِ پاخاني واري جاءِ ❀ پاڻي سان استنجا ڪرڻ جو مُسْتَحَب طريقو اهو آهي ٿورو ڪشادو ويهي ساڄي هٿ سان آهسته آهسته پاڻي وهائي ۽ کاٻي هٿ جي آڱرين جي پيٽ سان نجاست جي جاءِ ڏوئي، آڱرين جو مُنڊ نه لڳي پهرين وچين آڱر مٿي رکي پوءِ برابر واري ان کانپوءِ ننڍي آڱر مٿي رکي، ڪوٺرو يا لوتو مٿانهين جاءِ تي رکي ته جيئن چندا نه پون، ساڄي هٿ سان استنجا ڪرڻ مڪروه آهي ڏوٽڻ ۾ مُبالغو ڪري يعني ساهه جو دٻاؤ هيٺانهون ڏانهن ڪري ايستائين جو نجاست جي جاءِ چڱي طرح ڏوپجي وڃي ۽ سٽپ جو اثر باقي نه رهي جيڪڏهن روزي سان هجي ته پوءِ مبالغو نه ڪري ❀ پاڪائيءَ حاصل ٿيڻ کان پوءِ هٿ به پاڪ ٿي ويا پوءِ به صابن وغيره سان ڏوئيو. (بهار شريعت ج 1 ص 408 تا 413 ردالمحتار ج 1 ص 615 وغيره) جڏهن استنجا خاني مان نڪرو ته پهرين ساڄو قدم ٻاهر ڪڍي، ٻاهر نڪرڻ کانپوءِ (اول آخر ساڻ ڏرود شريف) اها دعا پڙهي

فرمان مصطفيٰ ﷺ: جيڪو مون تي هڪ ڀيرو درود پڙهندو آهي الله تعاليٰ ان جي لاءِ هڪ قيراط اجر لکندو آهي ۽ هڪ قيراط احد پهڙاڙ جيڏو آهي

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَى
وَعَافَانِي
ترجمو: الله تعاليٰ جو شڪر آهي جنهن
مون کان تڪليف واري شي پري ڪئي ۽
مون کي عافيت (يعني راحت) بخشي
(سنن ابن ماجه ج 1 ص 193 حديث 301)

بهتر اهو آهي هي دعا به گڏ ملايو انهيءَ طرح بن حديثن تي عمل ٿي ويندو غُفْرَانُڪ ترجمو: آئون الله عزوجل کان مَغْفِرَت جو سوال ڪيان ٿو .
(سنن ترمذي ج 1 ص 87 حديث 7)

صَلُّوْا عَلَي الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَي مُحَمَّدٍ

آپَ زَمَ زَمَ سَانَ اسْتِنْجَاءَ ڪَرُوْا ڪِيَبْنَ آهِي؟

✽ زَمَ زَمَ شريف سان استنجا ڪرڻ مڪروه آهي ۽ پتر نه ورتو ته ناجائز (بهار شريعت ج 1 ص 413) ✽ وضو جي بچيل پاڻي سان طهارت ڪرڻ خلاف اوليٰ آهي، (ايضاً) ✽ طهارت جي بچيل پاڻي سان وضو ڪري سگهو ٿا، ڪجهه ماڻهو ان کي اڇلائي ڇڏيندا آهن ائين نه ڪرڻ گهرجي اهو اسراف آهي. (ايضاً)

استنجا خانِي جو رخ درست رتو

جيڪڏهن خدانخواستہ اوهان جي گهر جي استنجا خاني جو رُخ غلط آهي يعني ويهڻ مهل قبلي ڏانهن منهن يا پٺ ٿئي ٿي ته ان کي درست ڪرائڻ جي فوراً ترڪيب ڪيو. پر اهو ذهن ۾ رهي ته معمولي پاسيرو ڪرڻ ڪافي ناهي . W.C ائين هجي جو ويهڻ مهل منهن يا پٺي قبلي کان 45 ڊگري ٻاهر هجي . آساني

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: جنهن مون تي ڏهه پيراصبح ۽ ڏهه پيراشام درودپاڪ پڙهيو ته ان کي قيامت جي ڏينهن منهنجي شفاعت ملندي.

انهيءَ ۾ آهي قبلي کان 90 ڊگري جي رخ تي هجي يعني نماز کانپوءِ ٻنهي پاسي سلام ڦيرڻ ۾ منهن جنهن پاسي ڪندا آهيون انهي ٻنهي پاسن ۾ ڪنهن هڪ پاسي W.C جو رخ رکو.

استنجا کان پوءِ پير ڌوئو

پاڻي سان استنجا ڪرڻ وقت عموماً پيرن جي پيڏين تي ڦهنڱيون پونديون آهن، تنهنڪري احتياط انهي ۾ آهي فراغت کانپوءِ پيرن جي انهن حصن کي ڌوئي پاڪ ڪريو پر اهو خيال رهي ڌوئڻ مهل پنهنجي ڪپڙن يا ٻين شين تي ڦهنڱيون نه پون.

سوراخ ۾ پيشاب ڪرڻ

رحمت وارا آقا، ٻنهي جهانن جا داتا، شافعِ روزِ جزاءِ مڪي مدني مصطفيٰ، محبوب ڪبريا ﷺ جو فرمان شفقت نشان آهي: توهان مان ڪو شخص سوراخ ۾ پيشاب نه ڪري.

(سنن نسائي ص 14 حديث 34)

جن شهيد ڪري ڇڏيو

مفسرِ شهير حڪيم الامت حضرت مفتي احمد يار خان عليه رحمة الرحمن فرمائن ٿا: جُحر مان مراد زمين جو سوراخ آهي يا ديوار جي قوت (يعني ڌرز)، جيئن ته اڪثر سوراخن ۾ زهريلا جانور (يا) ڪوليون وغيره ڪمزور جيت يا جن رهندا آهن، ڪولين کي

فرمان مصطفيٰ ﷺ: جيڪو مون تي هڪ ڀيرو درود پڙهندو آهي الله تعاليٰ ان جي لاءِ هڪ قيراط اجر لکندو آهي ۽ هڪ قيراط احد ٻهڙا ڇڏيو آهي.

پيشاب يا پاڻي سان تڪليف ٿيندي يا نانگ يا جن نڪري اسان کي تڪليف ڏين، انهي ڪري اتي پيشاب ڪرڻ منع فرمايو آهي. (حضرت سيّدنا) سعد بن عباده انصاري (رضي الله تعالى عنه) جي وفات انهي ڪري ٿي جو پاڻ رضی اللہ تعالیٰ عنہ هڪ سوراخ ۾ پيشاب ڪيو، جن نڪري ڪري پاڻ رضی اللہ تعالیٰ عنہ کي شهيد ڪري ڇڏيو. ماڻهن انهي سوراخ مان اهو آواز ٻڌو:

نَحْنُ قَتَلْنَا سَيِّدَ الْخَزْرَجِ سَعْدَ بْنَ عَبَادَةَ وَرَمَيْنَاهُ بِسَهْمٍ فَلَمْ نُحِطْ فَوَادَا

ترجمو: يعني اسان خزرج قبيلي جي سردار سعد بن عباده (رضي الله تعالى عنه) کي شهيد ڪيو ۽ اسان (اهڙو) تير هنيو جيڪو انهن جي دل جي آر پار ٿي ويو. (مراة ج 1 ص 267، مرقاة ج 2 ص 72، اشعة اللمعات ج 1 ص 220)

اللّٰهُ رَبُّ الْعَرْشِ عَظِيمٍ جِي انهن تي رحمت هجي ۽ انهن جي صدقي اسان جي مغفرت ٿئي .
 آمين بجاہ النبي ﷺ

حمام ۾ پيشاب ڪرڻ

سرڪار مدينه منوره، سردار مڪرم ﷺ مڪرم مڪرم ﷺ جن فرمايو: ڪو به غسل خاني ۾ پيشاب نه ڪري، پوءِ ان ۾ وهنجي يا وضو ڪري جو اڪثر وسوسا انهي ڪري ٿيندا آهن. (ابوداؤد ج 1 ص 44 حديث 27) مفسر شهير حڪيم الامت مفتي احمد يار خان عليہ رحمۃ الرحمن انهي حديث تحت فرمائن ٿا: جيڪڏهن غسل خاني جي زمين پڪي ۽ ان ۾ پاڻي خارج ڪرڻ واري نالي به آهي ته اتي پيشاب ڪرڻ ۾ حرج ناهي، جيتوڻيڪ بهتر اهو آهي ته نه ڪري پر

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: جڏهن توهان مرسلين (عليهـم السلام) تي درود شريف پڙهو ته مون تي به پڙهو بيشڪ آءٌ سڀني جهانن جي رب جو رسول آهيان.

جيڪڏهن زمين ڪچي هجي، ۽ پاڻي نڪرڻ جو رستو به نه هجي ته پيشاب ڪرڻ سخت بُرو آهي چو ته زمين نَجَس (يعني ناپاڪ) ٿي ويندي، ۽ غسل يا وضو ۾ گندو پاڻي جسم تي پوندو. حديث ۾ ٻي صورت مراد آهي تنهن ڪري تاڪيد ڪندي منع فرمائي وئي، يعني انهي سان وسوسن ۽ وهم جي بيماري پيدا ٿيندي آهي جيئن ته تجربو آهي، يا گندين ڦهنگين پوڻ ڪري وسوسو پيدا ٿيندو آهي.

(مرآة ج 1 ص 266)

استنجا جي پٿرن جا احڪام

اڳيان يا پويان کان جڏهن نجاست نڪري ته پٿر سان استنجا ڪرڻ سٺ آهي، ۽ جيڪڏهن صرف پاڻي سان پاڪائي حاصل ڪئي ته اهو به جائز آهي، پر مُسْتَحَب اهو آهي ته (پٿر سان) وٽ ڪرڻ کان پوءِ پاڻي سان طهارت ڪري اڳيان ۽ پويان کان پيشاب، پاخاني کان علاوه ڪا ٻي نجاست مثلاً خون، پونءِ وغيره نڪري، يا انهيءَ جڳهه تي خارج کان نجاست لڳي وڃي ته به پٿر سان صاف ڪرڻ سان طهارت ٿي ويندي، جڏهن ته انهي جڳهه کان ٻاهر نه هجي پر ڏوئڻ مُسْتَحَب آهي پٿرن جي ڪا مُعَيَّن (يعني مقرر) تعداد سٺ ناهي، بلڪ جيترن کان صفائي ٿئي، جيڪڏهن هڪ سان صفائي ٿي ته سٺ ادا ٿي وئي ۽ جيڪڏهن ٽي پٿر ورتا ۽ صفائي نه ٿي ته سٺ ادا نه ٿي، البت

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ : توهان جتي به هجو مون تي درود پڙهو توهان جو درود مون وت پهچندو آهي.

مستحب اهو آهي اڪي (مثلاً هڪ، ٽي، پنج) هجن جيڪڏهن هڪ يا ٻه سان ٿي وئي ته ٽي جي ڳڻپ پوري ڪري ۽ گهٽ ۾ گهٽ ٽي هجن هڪ يا ٻه سان صفائي ٿي وئي ته ٽي جي ڳڻپ پوري ڪري ۽ جيڪڏهن چار سان صفائي ٿي ته هڪ ٻيو وٺي، ته اڪي ٿي وڃن ❀ پترن سان طهارت انهي وقت ٿيندي جڏهن نجاست مخرج (خارج ٿيڻ جي جڳهه) جي آس پاس هڪ درهم⁽¹⁾ کان وڌيڪ لڳل نه هجي جيڪڏهن درهم کان وڌيڪ پڪڙيل هجي ته ڌوئڻ فرض آهي، پر پتر وٺڻ هاڻي به سنت آهي ❀ ڪڪرو، پٿر، قاتل ڪپڙو، اهي سڀ پتر جي حڪم ۾ آهن، انهن سان صاف ڪرڻ بنا گراحت جي جائز آهي (قاتل ڪپڙو يا درزي جي بي قيمت ڪٽر بهتر اهو آهي سوٽي (Cotton) هجي ته جيئن جلد جذب ڪري) ❀ هڏي، کاڌي، چيڙي (گوبر)، پچيل سر، نڪري، شيشو، ڪوئلو ۽ جانورن جي چاري ۽ اهڙي شيء جنهن جي ڪجهه قيمت هجي، چاهي روپيو، اٺ آنا سهي انهن شين سان استنجا ڪرڻ مڪروه آهي ❀ ڪاغذ سان استنجا ڪرڻ منع آهي، جيتوڻيڪ ان تي ڪجهه به نه لکيل هجي، يا ابوجهل جهڙي ڪافر جو نالو لکيل هجي ❀ ساڄي هٿ سان استنجا ڪرڻ مڪروه آهي، جيڪڏهن ڪنهن جو ڪابو هٿ بيڪار ٿي ويو ته ان کي ساڄي هٿ سان جائز آهي ❀ جنهن پتر سان هڪ دفعي استنجا ڪيو پيهر ان کي

(1) درهم جي مقدار مڪتبه المدينه جي بهار شريعت جلد 1 ص 389 تي ڏسو

فرمان مصطفيٰ ﷺ : مون تي درود شريف جي ڪثرت ڪريو بيشڪ هي توهان جي لاءِ طهارت (يعني پاڪائي) آهي.

ڪتب آڻڻ مڪروه آهي، پر پيو پاسو جيڪڏهن صاف هجي ته ان سان ڪري سگهو ٿا ❀ مرد جي پوئين جڳهه لاءِ پتر جي استعمال جو طريقو اهو آهي اونهاري ۾ پهريون پتر اڳيان کان پويان وٺي وڃو، پيو پويان کان اڳيان ۽ ٽيو اڳيان کان پويان ❀ سياري ۾ پهريون پتر پويان کان اڳيان، پيو اڳيان کان پويان، ۽ ٽيو پويان کان اڳيان وٺي وڃو ❀ پاڪ پتر ساڄي پاسي رکڻ ۽ ڪم آڻڻ کانپوءِ کاٻي پاسي ائين رکڻ جو نجاست لڳل پاسو هيٺ هجي، هيءَ مُسْتَحَب آهي (بهار شريعت ج 1 ص 410 تا 412، عالمگيري ج 1 ص 48، 50) ❀ تائليت پير استعمال ڪرڻ جي عالم سڳورن اجازت ڏني آهي ڇو ته اهو انهي مقصد لاءِ ئي بنايو ويو آهي ۽ لڪڻ جي ڪم ناهي ايندو البت بهتر مٿي جو پتر آهي .

پتر ۽ سائنسي تحقيق

هڪ تحقيق مطابق مٿي ۾ نوشادر (AMMONIUM CHLORIDE) ۽ ڊپ ختم ڪرڻ جا بهترين اجزا موجود آهن . پيشاب ۽ فضلو جراثيم وارو هوندو آهي ان جو انساني بدن تي لڳڻ نقصان دهن آهي. ان جا اجزاء بدن تي رهي چنٻڙي وڃڻ جي صورت ۾ مختلف بيماريون پيدا ٿيڻ جو انديشو آهي ”ڊاڪٽر هلوڪ“ لکي ٿو: استنجا جي مٿي جي پتر سائنسي دنيا کي حيرت ۾ وجهي ڇڏيو آهي مٿي جا تمام اجزاء جراثيم جا قاتل هوندا آهن

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: مون تي ڪثرت سان دُروڊ شريف پڙهڻ وڌيڪ توهان جو مون تي دُروڊ شريف پڙهڻ توهان جي گناهن جي لاءِ مغفرت آهي.

لهذا مٿي جي پتر جي استعمال سان پردي جي جڳهه تي موجود جراثيم جو خاتمو ٿي ويندو آهي بلڪ ان جو استعمال ”پردي جي جڳهه جي ڪينسر“ (Cancer of Penis) کان بچائيندو آهي.

پوڙهي ڪافر ڊاڪٽر جو انڪشاف

منا منا اسلامي ڀائرو! سنّت جي مطابق قضاء حاجت ڪرڻ ۾ آخرت جي سعادت ۽ دنيا ۾ بيمارين کان حفاظت آهي. ڪافر به اسلامي طريقن جو نه چاهيندي به اقرار ڪندا آهن. ان جي هڪ جهلڪ انهي حڪايت ۾ ملاحظه فرمايو: فزيالوجي جي هڪ سينئر پروفيسر جو بيان آهي: مان انهن ڏينهن ۾ مراڪش ۾ هيس، مون کي بخار ٿي پيو، دوا جي لاءِ هڪ غير مسلم پوڙهي تجربڪار ڊاڪٽر وٽ پهتس، ان پڇيو: ڇا مسلمان آهين؟ مون چيو: ها مسلمان آهيان ۽ پاڪستاني آهيان. اهو ٻڌي چيائين: جيڪڏهن توهان جي پاڪستان ۾ هڪ طريقو جيڪو توهان جي نبي ﷺ جو ٻڌايل آهي زندهه ٿي وڃي ته پاڪستاني گهڻين بيمارين کان بچي ويندا! مون حيرت سان پڇا ڪئي! اهو ڪهڙو طريقو آهي؟ چيائين: جيڪڏهن قضاء حاجت جي لاءِ اسلامي طريقي مطابق ويهن ته اپنڊڪس (Appendicitis) دائمي قبض، بواسير ۽ گردن جون بيماريون نه ٿينديون.

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: جيڪو مون تي جمعي جي ڏينهن درود شريف پڙهندو آءٌ قيامت جي ڏينهن ان جي شفاعت ڪندس.

رفع حاجت جي لاءِ ويهڻ جو طريقو

منا منا اسلامي پائرو! يقيناً اوهان به ڄاڻڻ چاهيندا ته اهو ڪرشماتي طريقو ڪهڙو آهي، ته ٻڌو! حضرت سَيِّدنا سُرَّاقه بن مالڪ رضی اللہ تعالیٰ عنہ فرمائن ٿا: اسان کي تاجدار رسالت، محبوب ربُّ العزّت، سراپا عظمت ۽ شرافت ﷺ ڪم ڏنو ته اسين رَفْع حاجت جي وقت ڪاٻي پير تي وزن ڏيون ۽ ساڄو پير بيهاريون -

(مجمع الزوائد ج 1 ص 488 حديث 1020)

ڪاٻي پير تي زور ڏيڻ جي حڪمت

رَفْع حاجت جي وقت اوکڙو ويهي ساڄو پير بيهاري يعني پنهنجي اصلي حالت تي (Normal) رکي ڪاٻي پير تي وزن (يعني زور) ڏيڻ سان وڏو آندو جيڪو ڪاٻي پاسي هوندو آهي ان ۾ فضلو هوندو آهي ان جو منهن چڱي نموني کلي پوندو آهي ۽ آساني سان فراغت ٿيندي آهي ۽ پيٽ سٺي نموني صاف ٿي ويندو آهي ۽ جڏهن پيٽ صاف ٿي ويندو ته گهڻين بيمارين کان حفاظت رهندي .

ڪرسيءَ نما ڪمود

افسوس! اڄڪلهه استنجا جي لاءِ ڪمود (Commode) عام ٿيندو پيو وڃي، انهي تي ڪرسي وانگر ويهڻ سبب تنگيون پوري طرح کلنديون ناهن، اوکڙو ويهڻ جي ترڪيب نه هجڻ

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: جنهن مون تي جمع جي ڏينهن ۾ سو پيرا درود پاڪ پڙهيو ان جا ٻه سو سالن جا گناهه معاف ڪيا ويندا.

سبب ڪاٻي پير تي وزن به نٿو ڏئي سگهجي ۽ ائين آندڻ ۽ معدي تي زور ناهي پوندو تنهن ڪري فراغت به صحيح نه ٿي ٿئي، ڪجهه نه ڪجهه فضلو آندڻي ۾ باقي رهجي ويندو آهي جنهن سبب آندڻي ۽ معدي جي مختلف بيماريون پيدا ٿيڻ جو انديشو رهندو آهي ڪمڊ جي استعمال سان اعصابي تناؤ (چڪ) پيدا ٿيندو آهي. حاجت کانپوءِ پيشاب جا قطرا ڪرڻ جو انديشو به رهندو آهي.

پردي جي جڙه جو ڪينسر

ڪمڊ ۾ پاڻي سان استنجا ڪرڻ ۽ پنهنجي بدن ۽ ڪپڙن کي پاڪ رکڻ دشوار آهي، گهڻو ڪري انهي ۾ ٽائيلٽ پيپرز جو استعمال ٿيندو آهي ڪجهه عرصو اڳ يورپ ۾ پردي جي حصن جي مٿس بيمارين خاص طور پردي جي جڳه جو ڪينسر تيزي سان ڦهلڻ جون خبرون اخبارن ۾ شايع ٿيون تحقيقي بورڊ وٺيو ۽ نتيجو اهو بيان ڪيو ته ان بيمارين جا ٻه سبب ظاهر ٿيا آهن. (1) ٽائيلٽ پيپر جو استعمال ۽ (2) پاڻي جو استعمال نه ڪرڻ.

ٽائيلٽ پيپر سان پيدا ٿيندڙ بيماريون

ٽائيلٽ پيپر ٺاهڻ لاءِ ڪجهه اهڙا ڪيميڪل استعمال ٿيندا آهن جيڪي جلد (يعني چمڙي) جي لاءِ انتهائي نقصان ڏهن آهن،

فرمان مصطفيٰ ﷺ: جنهن وٽ منهنجو ذڪر ٿئي ۽ اهو مون تي درود شريف نه پڙهي ته ان جفا ڪئي.

ان جي استعمال سان چمڙي جون بيماريون پيدا ٿينديون آهن جيئن ايگزيما ۽ چمڙي جي رنگ بدلجڻ، ”ڊاڪٽر ڪينن ڊيوس“ جو چوڻ آهي: تائيلٽ پيپرز جو استعمال ڪرڻ وارو انهن بيمارين جي استقبال جي تياري ڪن. (1) پردي جي جڳهه جو ڪينسر (2) پگندر (هڪ قسم جو گڙ جيڪو مقعد يعني ويهڻ جي جڳهه وٽ ٿئي ٿو ۽ گهڻي تڪليف پهچائيندو آهي) (3) چمڙي جون بيماريون (Skin Infection) (4) قهلجندڙ بيماريون (Viral Diseases)

تائيلٽ پيپر ۽ ٿرڊن جون بيماريون

اطباء (يعني حڪيمن) جو چوڻ آهي تائيلٽ پيپر سان صفائي صحيح ناهي ٿيندي لهنذا جراثيم قهلجڻ ۽ انساني بدن جي اندر وڃي طرح طرح جي بيمارين جو سبب بڻجندا آهن. خاص ڪري عورتن جي پيشاب گاهه ذريعي ڳرڻ ۾ داخل ٿي ويندا آهن جنهن سبب ڪڏهن ڪڏهن ڳرڻ مان پونءِ اچڻ شروع ٿي ويندي آهي. ها جيڪڏهن تائيلٽ پيپر استعمال ڪرڻ کانپوءِ پاڻي سان استنجا ڪيو وڃي ته ان جو نقصان نه هجڻ برابر رهجي ويندو.

سخت زمين تي قضاء حاجت ڪرڻ جا نقصان

ڪموڊ ۽ W.C جو استعمال شرعاً جائز آهي. سهولت جي لحاظ سان ڪموڊ جي مقابلي ۾ W.C بهتر آهي جڏهن ته ڪشادو هجي ته جيئن سنڌ جي مطابق ويهي سگهجي، پر اڄڪلهه ننڍا

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: ان شخص جو نڪ مٽيءَ ۾ ملي وڃي جنهن وٽ منهنجو ذڪر ٿئي ۽ اهو مون تي ڏڙود شريف نه پڙهي.

W.C لڳايا ٿا وڃن، جنهن تي ڪشادو ويهي نٿو سگهجي، جيڪڏهن پير رکڻ جي جاءِ فرش سان هموار ڪئي وڃي ته ضرورت مطابق ڪشادو ويهي سگهجي ٿو، هڪ سنٽ نرم زمين تي رفع حاجت ڪرڻ به آهي جيئن حديث رسول ﷺ ۾ آهي: جڏهن توهان مان ڪو پيشاب ڪرڻ چاهي ته پيشاب جي لاءِ نرم جڳهه ڳولهي. (الجامع الصغير ص 37 حديث 507) ان جي فائدن کي تسليم ڪندي ليول پاول (Louval Poul) چوي ٿو: ”انسان جي بقا مٽي ۽ فنا به مٽي آهي جڏهن کان ماڻهن نرم مٽي جي زمين تي قضاء حاجت ڪرڻ بدران سخت زمين (يعني W.C ڪمڊ وغيره) جو استعمال شروع ڪيو آهي انهي وقت کان مردن ۾ جنسي (مردانه) ڪمزوري ۽ پٿري جي بيمارين ۾ اضافو ٿيو آهي سخت زمين تي حاجت ڪرڻ جا اثر مٿاني جي عُذود (Prostate Glands) تي به پوندا آهن، پيشاب يا فضلو جڏهن نرم زمين تي ڪرندو آهي ته ان جا جراثيم ۽ تيزابيت فوراً جذب ٿي ويندا آهن جڏهن ته سخت زمين جذب نه ڪري سگهندي آهي تنهن ڪري تيزابي ۽ جراثيمي اثر سڌو سئون جسم تي حملو ڪندا آهن ۽ مختلف بيمارين جو سبب بڻجندا آهن.

آفاقاً پرې نشريف وني ويندا هئا

مديني جي سلطان، رحمت عالميان ﷺ جي شان عظمت

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ : جنهن مون تي درود پڙهڻ وساري ڇڏيو اهو جنت جو رستو
پلجي ويو.

نشان تي قربان جو جڏهن قضاء حاجت لاءِ تشریف وٺي ويندا هئا ته ايڏو پري ويندا هئا جو کونه ڏسي سگهي. (سنن ابی داؤد ج 1 ص 35 حديث 2) يعني يا ته وڻ يا ديوار جي پويان ويهندا ۽ جيڪڏهن بریت ميدان هوندو ته ايترو پري تشریف وٺي ويندا هئا جتي ڪنهن جي نگاهه نه پوي (مرآة ج 1 ص 262) يقيناً سرڪارِ مدينه ﷺ جي هر فعل ۾ دين ۽ دنيا جون بيشمار پلائيون پوشيده آهن. پيشاب ڪرڻ کانپوءِ جيڪڏهن هر ماڻهو هڪ لوتو پاڻي وهائي ته ان شاء الله ﷻ ڏپ ۽ جراثيم جي واڌ ويجهه ۾ گهٽتائي ٿيندي، وڏو پيشاب ڪرڻ کانپوءِ به جتي هڪ اڌ لوتو پاڻي ڪافي هجي اتي فلش ٿينڪ مان پاڻي نه وهايو، ڇو ته اهو ڪئي لوتن تي مشتمل هوندو آهي.

قضاء حاجت کان اڳ ۾ هلڻ جا فائدا

اڄڪلهه خاص ڪري شهرن ۾ بند ڪمرن ۾ بيت الخلاء هوندا آهن، جيڪي جراثيم جي واڌ ويجهه ۽ ان جي ذريعي قهلهجڻ وارين بيمارين جا سبب آهن. هڪ بائيو ڪيمسٽري جي ماهر جو چوڻ آهي: جڏهن کان شهرن جي پڪيٽ (ڊيگهه)، آبادي ۾ گهٽتائي ۽ فصلن ۾ گهٽتائي ٿيڻ لڳي آهي تڏهن کان بيماريون وڌڻ لڳيون آهن، قضاء حاجت جي لاءِ پري وڃڻ ڇڏيو آهي ته قبض، گيس، تبخير ۽ جگر جون بيماريون وڌي ويون آهن، هلڻ

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: جنهن مون تي هڪ پيرو درود پاڪ پڙهيو الله تعاليٰ ان تي ڏھ رحمتون موڪليندو آهي.

سان آندن جي حرڪت ۾ تيزي ايندي آهي. جنهن ڪري حاجت سولائي سان ٿيندي آهي، اڄڪلهه بنا هلڻ جي (گهر ۾ ئي) بيت الخلاءِ جي ڪري گهڻو ڪري فراغت به تاخير سان ٿيندي آهي.

بينت الخلا وچڻ جون 47 نيتون

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: ”مسلمان جي نيت ان جي عمل

کان بهتر آهي.“ (المعجم الكبير للطبراني ج 6 ص 185 حديث 5942)

✽ مٿو ڍڪي ✽ داخل ٿيڻ مهل کاٻي پير سان ۽ ✽ ٻاهر نڪرڻ مهل ساڄي پير سان ابتداء ڪري اتباع سنت (يعني سنت جي پيروي) ڪندس ✽ ٻنهي دفعي يعني داخل ٿيڻ کان پهرين ۽ نڪرڻ کانپوءِ مسئون دعائون پڙهندس ✽ اونداهي جي صورت ۾ اها نيت ڪيو طهارت تي مدد حاصل ڪرڻ لاءِ بتي ٻاريندس ✽ فراغت کان فوراً پوءِ اسراف سان بچڻ جي نيت سان بتي بند ڪندس ✽ حديث پاڪ ۾ آهي: ”الطهورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ“ (صحيح مسلم ص 140 حديث 223) ترجمو: صفائي نصف ايمان آهي تي عمل ڪندي پيرن کي گندگي کان بچائڻ لاءِ چيل پائيندس ✽ پائڻ مهل ساڄي پير ۽ ✽ لاهڻ مهل کاٻي پير سان ابتداء ڪري سنت جي پيروي ڪندس ✽ اوگهڙ ظاهر هجڻ جي صورت ۾ استقبال قبله (يعني قبلي ڏانهن منهن ڪرڻ) ۽ استبدال قبله (يعني قبلي ڏانهن پني ڪرڻ) کان بچندس ✽ زمين جي ويجهو ٿي فقط ضرورت

فرمانِ مصطفيٰ ﷺ: جنهن مون تي ڏه پيرو درود پاڪ پڙهيو الله تعاليٰ ان تي سو رحمتون موڪليندو آهي.

مطابق اوگهڙ ڪوليندس، انهي طرح فراغت کان پوءِ ❁ بيهڻ کان پهرين اوگهڙ ڍڪيندس ❁ جيڪو خارج ٿيو ان ڏانهن نه نهاريندس ❁ پيشاب جي ڦهنگين کان بچندس ❁ حياءَ سبب مٿو جهڪائي رکندس ❁ ضرورتاً اڪيون بند ڪندس ۽ ❁ بنا ضرورت شرمگاهه کي ڏسڻ ۽ ڇهڻ کان بچندس ❁ ڪاٻي هٿ سان پيٽر پڪڙي ڪاٻي ٿي هٿ سان خشڪ (سڪائي) ڪري ڪاٻي هٿ سان اوبتو (يعني نجاست وارو حصو زمين ڏانهن) رکندس، پاڪ پيٽر ساڄي پاسي رکندس مُسْتَحَب تعداد ۾ مثلاً ٽي، پنج، ست پيٽر استعمال ڪندس ❁ پاڻي سان طهارت ڪندي وقت به صرف ڪاٻو هٿ شرمگاهه کي لڳائيندس ❁ شرعي مسئلن تي غور نه ڪندس. (جو محرومي جو سبب آهي) ❁ اوگهڙ کڻي هجڻ جي صورت ۾ ڳالهه ٻولهه نه ڪندس ۽ ❁ پيشاب وغيره ۾ نه ٿڪندس، نه ٿي ان ۾ نڪ صاف ڪندس ❁ جيڪڏهن فوراً حمام ۾ وضو ڪرڻ نه ٿيو ته طهارت واري حديث تي عمل ڪندي ٻئي هٿ ڏوئيندس ۽ ❁ جيڪو ڪجهه نڪتو ان کي پاڻي وهائيندس. (پيشاب ڪرڻ کانپوءِ جيڪڏهن هر شخص هڪ لوتو پاڻي وهائي ته ان شاء الله ﷻ ڏپ ۽ جراثيم جي افزائش ۾ گهٽتائي ٿيندي وڏو استنجا ڪرڻ کان پوءِ جتي هڪ اڌ لوتو ڪافي هجي اتي فلش ٽينڪ سان پاڻي نه وهايو ڇو ته اهو ڪئي لوتن تي

فرمان مصطفيٰ ﷺ: جنهن مون تي ڏينهن ۾ پنجاهه ڀيرا درود پاڪ پڙهيو قيامت جي ڏينهن مان ان سان مصافحو ڪندس.

مشتمل هوندو آهي) ❀ پاڻي سان استنجا ڪرڻ کانپوءِ پيرن جي پيڏين واري حصي کي احتياط ڪندي ڏوئيندس (چو ته انهي موقعي تي عموماً پيڏين تي گندي پاڻي جون ڦهنگيون لڳن ٿيون) ❀ فارغ ٿي جلدي نڪرندس ❀ بي پردگي کان بچڻ جي لاءِ بيت الخلاءَ جو دروازو بند ڪندس ❀ مسلمانن کي ڏپ کان بچائڻ جي لاءِ فراغت کانپوءِ دروازو بند ڪندس .

عوامي استنجا خاني ۾ وڃڻ مهل اهي نيتون ڪيو

❀ جيڪڏهن لائين ڊگهي هوندي ته صبر ڪري پنهنجي واري جو انتظار ڪندس، ڪنهن جي حق تلفي نه ڪندس، هر هر دروازو وڃائي ڪنهن کي ايذاءَ نه ڏيندس ❀ منهنجي اندر هئڻ مهل ڪنهن هر هر دروازو وڃايو ته صبر ڪندس ❀ جيڪڏهن ڪنهن کي مون کان وڌيڪ حاجت آهي ۽ سخت مجبوري يا نماز فوت ٿيڻ جو انديشو ناهي ته ايتار ڪندس ❀ حتي الامکان رش جي وقت استنجا خاني ۾ داخل ٿي رش ۾ وڌيڪ اضافو ڪري مسلمانن تي بوجھ نه بڻجندس ❀ در ۽ ديوارن تي ڪجهه نه لڪندس ❀ اتي ٺهيل خراب تصوير ڏسي اکين کي ڏينهن قيامت جي پنهنجي خلاف گواهه نه بڻائيندس ❀ حيا سوز (يعني بي حياتي واريون) تحريرون پڙهي پنهنجي اکين کي قيامت جي ڏينهن گواهه نه بڻائيندس .